

Số: 568 /CN-GSL

Hà Nội, ngày 12 tháng 4 năm 2018

V/v phòng chống thiếu nước cho gia súc
và hướng dẫn chăn nuôi tiết kiệm nước

Kính gửi: Sở Nông nghiệp và PTNT các tỉnh miền Trung và Tây Nguyên

Theo dự báo của Trung tâm dự báo khí tượng thủy văn Quốc gia tháng 4/2018, tình trạng thiếu nước, khô hạn có khả năng xảy ra trên diện rộng ở các tỉnh miền Trung và Tây Nguyên. Để chủ động, kịp thời phòng chống thiếu nước, giảm thiểu thiệt hại cho vật nuôi, Cục Chăn nuôi đề nghị Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn các tỉnh miền Trung và Tây Nguyên khẩn trương chỉ đạo, phối hợp với các cơ quan chức năng ở địa phương chủ động triển khai các biện pháp phòng chống thiếu nước cho vật nuôi nhằm ổn định phát triển sản xuất chăn nuôi như sau:

1. Chỉ đạo phòng, chống thiếu nước cho đàn vật nuôi

Chỉ đạo các ngành chức năng tập trung nạo vét, khơi thông dòng chảy tại các kênh, mương, khe, suối. Vận động nhân dân chủ động nạo vét và đào ao tích nước cho gia súc; đồng thời, triển khai thực hiện kế hoạch điều tiết nước thủy lợi, nước sông hợp lý cho từng vùng. Trong đó, ưu tiên nước cho sinh hoạt của người dân và đàn gia súc.

Tùy thuộc điều kiện của từng địa phương, chủ động chuyển đổi cơ cấu cây trồng ưa nước như lúa sang cây trồng cạn, chịu hạn có hiệu quả kinh tế cao hơn; chuyển đổi từ trồng trọt sang chăn nuôi gia súc ăn cỏ có khả năng chịu hạn tốt như bò, dê, cừu.

2. Hướng dẫn các biện pháp phòng chống thiếu nước cho đàn vật nuôi

Chỉ đạo các cơ quan chuyên môn kiểm tra, hướng dẫn cho người chăn nuôi về phương pháp chăm sóc, nuôi dưỡng đàn gia súc, gia cầm tiết kiệm nước trong điều kiện khô hạn như sau:

a) Chuẩn bị thức ăn, nước uống

- Tận dụng mọi nguồn nước có thể dùng làm nước uống cho đàn gia súc, gia cầm.

- Chuyển đổi cơ cấu cây trồng: Trồng một số giống cỏ chịu hạn như VA06, giống cỏ lai MULATO II, cỏ GHINE MONBASA, cỏ RUZI, SWEET JUMPO, BURMUDA, STYLO và đặc biệt là cỏ GUATEMALA làm thức ăn cho gia súc ăn cỏ. Đối với những nơi có điều kiện cần lắp đặt hệ thống tưới tiết kiệm nước cho cây trồng.

- Chủ động xây dựng kế hoạch dự trữ và chế biến các loại phụ phẩm sau khi thu hoạch (đặc biệt là rơm khô) làm thức ăn cho gia súc, gia cầm trước và trong mùa khô hạn.

- Những ngày khô hạn, thực hiện chế độ chuyển bữa ăn, thức ăn tinh, thức ăn hỗn hợp thường chuyển sang cho ăn vào lúc sáng sớm hoặc chiều mát. Tăng cường khẩu phần ăn xanh như rau cỏ tươi, củ, quả và các loại vitamin... tăng cường khẩu phần đạm, giảm tinh bột, mỡ, đường trong khẩu phần đối với từng loại gia súc, gia cầm.

- Đảm bảo thường xuyên có đủ nước cho gia súc, gia cầm uống, không làm ẩm ướt nền chuồng và khống chế lượng nước uống cho đàn gia súc, gia cầm vừa đủ để tránh lãng phí. Lắp các thiết bị van nước tự động để luôn cấp đủ nước sạch cho gia súc, gia cầm uống nếu có điều kiện.

b) Quản lý nuôi dưỡng

- Đối với trâu, bò, dê, cừu chăn thả: những ngày trời nắng nóng, buổi sáng đi chăn thả sớm và về sớm; buổi chiều chăn thả muộn, về muộn, đặc biệt chú ý chăm sóc gia súc non. Nếu có điều kiện nên di chuyển đàn gia súc đến nơi có nguồn nước và bổ sung thức ăn tại chuồng.

- Đối với gia cầm: Nuôi nhốt với mật độ vừa phải như: Gà úm 50-60 con/m², gà 0,5-1 kg nhốt 20-30 con/m², gà 2-3 kg nhốt 7-10 con/m². Nếu nóng quá có thể thả ra vườn, gốc cây quanh chuồng. Đối với gà đẻ nên tránh nuôi quá béo bằng cách giảm bớt hàm lượng năng lượng trong khẩu phần, cho ăn thêm rau xanh.

- Đối với lợn: Mật độ nuôi nhốt đối với nái 3-4 m²/con, lợn thịt là 2 m²/con. Cho uống đủ nước và tiết kiệm. Ứng dụng đệm lót sinh học trong chăn nuôi lợn nếu có điều kiện có thể tiết kiệm 80% nước tắm lợn và nước rửa chuồng trại kết hợp với các biện pháp chống nóng. Thu gom định kỳ chất thải rắn từ chăn nuôi để ủ compost sử dụng nuôi giun quế (*Perionyx excavatus*), giun đỏ (*Lumbricus rubellus*) để có nguồn đạm bổ sung cho vật nuôi và tiết kiệm nước để làm sạch nền chuồng.

c) Về chuồng trại

- Nên làm chuồng gia súc theo hướng Đông Nam, xa nhà ở nhưng vẫn đảm bảo theo dõi được tình trạng của gia súc, gia cầm. Nếu có điều kiện nên làm nóc hờ và có hai mái phụ che phần hờ để tăng cường độ thoáng của chuồng.

- Đối với chuồng kín cần cải tạo cho thông thoáng hoặc đặt quạt hút gió để tăng cường đối lưu không khí, giảm nhiệt độ và khí độc trong chuồng.

- Đối với trang trại chăn nuôi lớn ở vùng khô hạn, có thể áp dụng hệ thống tái sử dụng nước tuần hoàn trong trại để tiết kiệm nước.

d) Vệ sinh phòng bệnh

- Tăng cường vệ sinh tẩy uế chuồng trại và các dụng cụ chăn nuôi.

- Tiêm đầy đủ các loại vacxin cho gia súc, gia cầm để tăng cường khả năng miễn dịch.

- Định kỳ tẩy giun, sán cho vật nuôi.

- Định kỳ phun thuốc sát trùng để diệt ve, mòng, ruồi, muỗi, bọ mạt... là những tác nhân truyền và gây bệnh.

- Phát hiện sớm các loại gia súc, gia cầm bị ốm, bị bệnh để cách ly, điều trị, xử lý kịp thời tránh để bệnh lây lan rộng. Cần quan tâm nhất là các bệnh đường ruột và tiêu hoá bằng cách chú động cho gia súc ăn, uống thuốc ở liều phòng bệnh.

Sau những đợt khô hạn kéo dài, đàn gia súc thường mệt mỏi, tăng tỷ lệ mắc bệnh, giảm lượng sữa, trứng... Vì vậy cần có kế hoạch bổ sung khoáng, vitamin và dinh dưỡng theo tiêu chuẩn.

3. Kiểm tra thực hiện phòng chống thiếu nước cho đàn vật nuôi

Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn các địa phương phối hợp với các đoàn thể, cơ quan liên quan kiểm tra việc thực hiện các biện pháp phòng chống khô hạn cho gia súc và hướng dẫn chăn nuôi tiết kiệm nước cho gia súc, gia cầm tại các địa bàn của địa phương.

4. Báo cáo

Đề nghị các địa phương báo cáo về Cục Chăn nuôi kết quả phòng chống khô hạn và hướng dẫn chăn nuôi tiết kiệm nước cho gia súc, gia cầm; chính sách hỗ trợ của địa phương và đề xuất các giải pháp hỗ trợ.

Trong quá trình triển khai, nếu gặp khó khăn, báo cáo về Cục Chăn nuôi để xử lý và tìm biện pháp tháo gỡ, giải quyết kịp thời./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để b/c);
- Thứ trưởng Vũ Văn Tám (để b/c);
- Cục trưởng (để b/c);
- Lưu: VT, GSL.

Tổng Xuân Chinh